

Valmentaako moniammatillinen kielten ja viestinnän opetus työelämää varten?

2-vuotinen kokeilu JAMKin Kielikeskuksessa

Tuula-Harriet Kotikoski

Kysymyksiä ja vastauksia

- ”Vanha” järjestelmä JAMKissa
- Miksi muutettiin?
- Miten muutettiin?
- Mitä mieltä henkilöstössä ollaan muutoksesta? (2xSWOT)
- Mitä tapahtuu seuraavaksi?
- Omat fiilikset
- Keskustelua, kysymyksiä?

”Vanha” järjestelmä

Opintojaksojen toteutus tilauspohjaisesti

- Alat tilasivat kielikeskukselta keväällä opintojaksot pakollisiin kieli- ja viestintäopintoihin →ala teki lukujärjestykset, valmiina hyvissä ajoin ennen lomille jäämistä
- Kaikki opintojaksot toteutuivat, koska olivat ryhmä- ja alakohtaisia (lukujärjestyksissä valmiina!)
- Aloilla toimivat opettajat tiesivät alasta todella paljon ja olivat tehneet myös yritysvierailuja sekä opiskelleet alaa yliopistossa (tietojärjestelmätiede JY:ssa)
- Opettajat myös seurasivat alaa aktiivisesti, mm. lukemalla opinnäytetöitä, mukana yritysvierailuilla
- Toteutusmoodit vaihtelivat, integroidusta projektiopetuksesta kevyempiin malleihin, esim. kokoukset projekteissa englanniksi, seminaarit englanniksi (sovittu ammattiaineen opettajien kanssa); dokumentointi englanniksi
- Toimiva järjestely, jos opettaja selkeästi kiinnitetty jollekin koulutusosalalle

Miksi muuttaa ”vanhaa” (toimivaa) järjestelyä?

Hallinnollinen muutos → muutos myös pedagogiikassa

Hallinnolliset syyt:

Kielikurssien tilauksissa haasteita (toimiston ongelma)

Kesälukukausi (Kurssitarjontaa lisättävä!)

Tarve lisätä verkko-opetuksen määrää (valitaan paljon)

Campus online (pitää tuottaa kursseja)

Toivottiin tämän pienentävän ryhmäkokoja (min. 12-->30 opiskelijaa), kun toimisto säätelee toteutusten määrän ja tekee ljt

Jotkut opettajista kokivat työuupumusta

Osa opettajista opetti monella alalla

Pedagoginen muutos:

Digitalisaatio, verkko-opetuksen kehittäminen (enemmän verkkokursseja → eriyttäminen verkossa helpompaa?)

Empowerment – opiskelijoille ”valtaa” valita (miten ja missä) → ohjaa tarjontaa

Opetusmenetelmät (verkko, blended, kontakti: miten toteutetaan moniammatillisesti?)

Moniammatilliset opiskelijaryhmät, koska työelämässäkin tiimit moniammatillisia, aito työelämälähtöisyys

Tiimi-, projektityö lisääntyminen kieli- ja viestintäopinnoissa (pariopettajuus?)

Miten toteutettiin käytännössä?

- Lisää erilaisia toteutuksia (F2F, blended, verkko)
- Opiskelija saa valita missä opiskelee (4 kampusta; epätasa-arvo?)
- Palkattiin kielitutor: infoa opiskelijoille ja henkilökunnalle
- Opiskelijat moniammatillisissa ryhmissä (tarjonta n. 40 opintojaksoa: työelämän englanti, työelämän ruotsi ja työelämän viestintä; koskee vain suomenkielisiä tutkinto-ohjelmia) → jos toteutuksia suunniteltua vähemmän, opettajan työaika 1624 ei täyty → kesällä enemmän opetusta (viestinnän opintojaksoissa ongelmia)
- Kieliopintoja EI enää suoraan ryhmien lukujärjestyksiin → opiskelija valitsee tarjonnasta itselleen sopivan tavan ja aikataulun.

Mitä mieltä muutoksesta?

SWOTit S2017 ja S2018 → Heikkouksia ja vahvuuksia

- Opettajat sekä innokkaita että huolestuneita
- Opiskelija jättää tekemättä tai siirtää kieli- ja viestintäopinnot tutkinnon loppuun? → enemmän hallinnollista työtä opiskelijoitten ohjaamisessa opintoihin (opetutorit)
- Opiskelijat eivät opi oman alansa sanastoa eivätkä sille ominaista diskurssia (TYÖELÄMÄ?)
- Integraatio ammattiaineitten kanssa loppuu, alakohtaisuus katoaa, opiskelijan aktiivisuuden varaan
- Opiskelija ymmärtää kommunikaation merkityksen tärkeänä taitona (TYÖELÄMÄ)
- Todellisten työelämän tilanteiden simulaatio sekaryhmissä - VOISIKO olla hyödyllistä tulevaa työelämää varten?
- Pitkä kokemus ammatillisen kielen/viestinnän opettajana valuu hukkaan? Vaikutusmahdollisuuden omaan työhön katoavat? Työmotivaation lasku?
- Enemmän tiimityötä, alakohtaisen materiaalin jakamista Optimassa
- Opiskelijat oppivat toisiltaan (TYÖELÄMÄ?)
- Opiskelijoitten ohjaaminen ryhmiin helpompaa toimiston väelle (Helpompaa hallinnollisesti toimiston väelle, lukujärjestykset toimistossa)
- Sekavaa opiskelijoitten mielestä
- Opiskelijoitten ryhmäyttämiseen menee enemmän aikaa kuin ennen (alakohtaiset ryhmät – opiskelijat tunsivat jo toisensa hyvin)
- Haastavaa opettaa opiskelijoita useammalta alalta → sisällöstä tulee geneerinen, ei alakohtainen (Kaikki toteutukset samanlaisia? Työelämän tarpeet?)

Mahdollisuudet ja uhat

”Tuotamme huippukursseja tulevaisuudessa”

- Runsas tarjonta → lisää valinnanvaraa opiskelijalle
- ”Opitaan kieltä ja opitaan toimimaan eri alojen opiskelijoitten kanssa” →
- ”Monialaisuus takaa paremmat oppimistulokset”
- ”Mielekkäämpää ja autenttisempaa oppimista”
- ”Rajat katoavat koulutusalojen väliltä”
- ”Opiskelijoitten yhteistyö lisääntyy”
- ”Saadaan aikaan jotain ennen tekemätöntä”
- ”Opettaja saa haastaa itsensä ja oppia uutta”
- ”Opettajien työkuorma tasaantuu”
- ”Verkko-opetus kehittyy”

”Yhteys omaan tuttuun koulutusalaan katkeaa”

- ”Hiljainen tieto menee hukkaan”
- ”Oma kielitaito kapenee yleiskieltä opettaessa”
- ”Entä jos suunnitelmat eivät toteudu eikä opintojaksoja riitäkään kaikille?”
- ”Löytävätkö opiskelijat sopivia ryhmiä?”
- ”Jäävätkö opinnot suorittamatta tai aivan loppuun?”
- ”Jääkö opiskelijan oman alan kielitaito vajaaksi?”
- ”Työajan resursointi: 80h/4 op, riittääkö?”
- ”Opettaja väsyä ja kyllästyy jatkuviin muutoksiin”
- ”Opettaja uupuu työmäärän ja ryhmäkokojen kasvaessa, sekamelska”
- ”Kielet ja viestintä yksinäinen saareke, irrallaan muista tutkinnon opinnoista”

Mitä seuraavaksi?

Toinen kokeiluvuosi on alkanut: lv. 2018-2019

- Opettajien ammatillinen kehittyminen jatkuu
- Uusia materiaaleja luodaan ja jaetaan tiimeissä ja Optimassa
- Vastataan lisääntyneeseen verkko-opetuksen kysyntään
- Helmikuussa 2019 tehdään päätös, jatketaanko vai palataanko entiseen tilauspohjaiseen malliin (keskustelut opettajien kanssa, palaute aloilta, JAMKin jory päättää)
- JAMKissa tulossa paljon muitakin muutoksia (mm. uusi OPS 2020)
- Syksyn -18 SWOTissa osa epäili onko uusi malli sittenkään parempi kuin ”vanha”?
- Pitäisikö tarjota vapaasti valittavia ammatillisia kielen ja viestinnän kursseja?

Omat fiilikset

Valmentako oikeasti työelämää varten?

- Entinen malli, jossa alat tilasivat omat ryhmänsä toimi erittäin hyvin suurimmalla osalla koulutusaloja → opettaja ja opetus täysin kytköksissä opiskelijan alaan ja kaikki sisältö liittyi alaan (oma ala teknologia: ICT, automaatio ja sähkö, rakennustekniikka)
- Integrointi oli viety syväälle alojen rakenteisiin ja kielen opiskelu oli osa projekti- ja muista ammatillisia opintoja (softa, tietoverkot, media, sähkö, automaatio ym.)
- Opiskelijat äärimmäisen innostuneita ja motivoituneita, kun opettaja oikeasti tiesi alasta, alan yrityksistä ja sen käytänteistä, street cred 😊
- Vrt. Jyväskylän yliopiston kielikeskus: integroi kielten ja viestinnän opinnot suoraan alaan (esim. fysiikan englanti, historian ruotsi ym. UVK = uusimuotoiset viestintä- ja kieliopinnot)

Keskustelua...

Mikä malli käytössä teillä?

- Kumpi mielestänne vastaa paremmin työelämän vaatimukseen? (geneerinen opetus vai alakohtainen räätälöity opetus)
- Mielenpitoita, kommentteja, kysymyksiä?
- Millainen malli teillä käytössä?
- Lähtisittekö muuttamaan omaa kielten ja viestinnän opetuksen mallianne johonkin suuntaan? Mihin? Miksi / Miksi ei?

Kiitos!